

Geslaagde eerste regie

UIT HET LEVEN VAN MARIONETTEN

Toneelgroep Amsterdam,

regie Nanouk Leopold

★★★★★

Hij lijkt in het niets te kijken maar zijn blik verradt een binnenwereld vol kwellingen en demonen. Het beeld van acteur Eelco Smits' bovenlijf en gezicht wordt groot geprojecteerd op het achterdoek terwijl hij er zelf op zijn rug onder ligt, klein en nietig. In 'Het leven van marionetten' van Toneelgroep Amsterdam, waagt filmregisseur Nanouk Leopold zich voor het eerst aan een theaterregie. Daarbij maakt ze slim gebruik van haar ervaring met film: zelden zie je zulke intense en subtiele filmfragmenten zo goed samenvallen met de acteurs op de speelvloer. Leopold koos – op zich weinig verrassend – voor een bewerking van een film van Ingmar Bergman. Dit past prima in de lijn van artistiek directeur Ivo van Hove, die zich al aan meerdere Bergman bewerkingen waagde. Het gegeven is gelukkig wel interessant: Peter, een succesvolle zakenman, aardig en getrouwd met een leuke vrouw, verkracht en vermoordt een prostituee. De vraag hoe een man van aanzien, sociaal gezien zeer geslaagd, tot die daad kan komen, staat in het stuk centraal. Het is een subtiel opgebouwde verkenning van de psychologie van de dader, geraffineerd ingekleurd door de mensen om hem heen.

Vooraf de relatie met zijn vrouw Katharina, een manipulatieve, zelfingenomen en weinig empathische actrice, indringend gespeeld door Janni Goslinga, drijft Peter tot zijn wanhoopsdaad. Maar ook haarscheuren in de relatie met zijn eenzame moeder (Celia Nufaar) worden zichtbaar. Daarnaast hebben zijn (schijn)vriend en psychiater Mogens (onderkoeld en een tikje smerig gespeeld door Bart Slegers) en homo-vriend Tim (met geraffineerd, pijnlijk-humoristisch spel van Hugo Koolschijn) belangrijke invloed op Peters psychische stabiliteit. Maar zijn grootste vijand zit in hemzelf: de angst voor controleverlies. Dat maakt Eelco Smits met zijn wanhopige blikken en breekbaar lichaam pijnlijk invoelbaar.

Nanouk Leopold koos voor een sobere maar krachtige vormgeving: een metershoog doek met ronde hoeken omspant de speelvloer. Af en toe komen er tl-buizen of een projectiescherm naar beneden, maar de meeste effecten worden bereikt met felgekleurd licht en een dreigend zoemende soundscape. Zo krijgt het geheel met minimale middelen een indrukwekkende sfeer. Al met al levert Leopold een spannende en subtiele eerste theaterregie af. De bijzonder gelaagde personages en de gewelddadigheid die her en der zichtbaar is, maken nieuwsgierig naar een volgende voorstelling met nog meer voor experiment.

Sara van der Kooi